

– Hun har vært en ressurs fra dag én

SOLA: Advokaten til Tahirisoa «Tax» Rakotoarisoa synes at staten har tolket regelverket for strengt.

– Jeg mener dette strider mot intensjonen til regelverket og at utfallet er en altfor streng tolkning av dette, sier Tax' advokat Gry Sørhus Mollan.

Hun ble først kjent med Tax (33) og hennes familie da 33-åringen i 2017 fikk avslag på sin søknad om

oppholdstillatelse som jobbsøker. Dette ble senere omgjort.

Hun har også jobbet med å få omgjort vedtaket som nå har vært innom både UDI og UNE, og som til slutt har ført til at familien må flytte fra Norge.

– Dette er en person som har hatt lyst til å være i arbeid. Hun har hatt deltidsjobber, giftet seg og fått to barn som er integrert i det norske samfunnet. Hun har vært en ressurs fra dag én. Jeg synes det er helt uforståelig, sier advokaten.

Mollan peker særlig på at myndighetene i hovedsak baserer av-

slaget på kvalifikasjonene til klienten hennes, selv om 33-åringen tydelig skriver i søknaden sin at hun vil jobbe med å finne nye alternativer til vegansk kjøtt gjennom sin egen bedrift.

Også kravet om lønn får advokaten til å reagere.

– Hun fikk seg ikke en jobb, men da startet hun heller opp noe eget. I en oppstartsfasen må man ofte gi bedriften litt tid før man kommer opp på et visst lønnsnivå, mener advokaten.

Veggieatable har hatt opphørssalg

STAVANGER: Businesspartner og medgründer av kafeen Veggieatable i Pedersgata, Vlada Maksimovic, makter ikke å drive stedet alene. Nå er bedriften lagt ut for salg. – Plutselig var det over, sier Maksimovic oppgitt.

Han traff på Tahirisoa «Tax» Rakotoarisoa under en gründer-samling i mai 2017. De var begge interessert i vegansk mat, og etter hvert bestemte de seg for å starte noe sammen.

Etter at det ble kjent at Tax forsvinner fra bedriften på grunn av utkastelsen, har duoen bestemt seg for å legge med driften. Søndag arrangerte Veggieatable opphørssalg.

– Jeg føler at det er veldig urett-

ferdig. Vi har investert mye penger og arbeid i dette. Jeg kunne tatt over hennes andeler, men det har jeg ikke tid eller krefter til, sier Maksimovic.

Av regnskapsnettstedet Proff.no kommer det fram at Tax har en eierandel på 40 prosent i selskapet. Dette står i navnet til hennes ektemann. Maksimovic sitter på 30 prosent av aksjene.

– Nå prøver vi å selge konseptet, men det er vanskelig å selge en bedrift på så kort varsel, sier Maksimovic.

– Hva skal du gjøre nå?

– Jeg har fysioterapeut-utdanning, så jeg kan alltid få meg en jobb, som for eksempel helsefagarbeider. Men jeg vet ikke. Akku-

rat nå er jeg fortsatt litt i sjokk, for dette var noe vi hadde lyst til å bygge opp sammen, sier Maksimovic.

Veggieatable har holdt til på hjørnet av Pedersgata og Store Skippergata på Storhaug siden september 2018.

» *Det blir et sjokk. Begge barna mine er født i Norge, de føler seg mer norske enn malagasi, men vi prøver å forklare barna at dette skal gå fint.*

Tahirisoa «Tax» Rakotoarisoa

Hun har for god utdanning til jobben hun står registrert som.

– Jeg hadde selvsagt ikke sendt inn en søknad dersom jeg mente at utdanningen min ikke var relevant for jobben. Det er jo helt sprøtt, sier 33-åringen.

Dette svarer UNE

Aftenbladet har vært i kontakt med UDI som viser til UNEs avslag. Seksjonssjef Mats Risbakken i Utlendingsnemnda skriver følgende i e-post:

– Etter regelverket er det ikke nok at den faglærte kompetansen oppleves som nyttig av arbeidsstedet, den faglærte kompetansen må være nødvendig for den jobben som søkeren skal gjøre. I dette tilfellet har UNE kommet til at hennes faglærte kompetanse ikke har vært nødvendig for å utføre arbeidsoppgaver i en restaurant, skriver Risbakken.

– Kunne avslaget vært unngått om hun hadde stått oppført med en annen rolle enn «kjøkkenassis-

tent» og/eller «kjøkkenhjelp» hos Veggieatable?

– Hvilken tittel man har, er ikke i seg selv avgjørende, men kan være en indikasjon på hvilke oppgaver personen faktisk skal gjøre. Arbeid som kjøkkenassistent og kjøkkenhjelp er ufaglært arbeid. Etter regelverket kan du ikke få tillatelse som faglært når du skal gjøre ufaglært arbeid. I denne saken var det også andre vilkår som ikke var oppfylt.

De andre vilkårene som ikke var oppfylt, var at Tax' egen bedrift ikke kunne tilby henne nok i lønn, og at UNE var i tvil om bedriften kunne tilby lønnen hun har krav på med en masterutdanning. I avslaget kommer det fram at hun er tilbudt en lønn på 393.000 kroner i året, men hun har krav på 421.700 kroner.

– Det blir et sjokk

Hverken UDI eller UNE har kommet fram til at Tax og familien bør få bli i Norge på grunn av «sterke

menneskelige hensyn» eller fordi de har en «særlig tilknytning til Norge».

Så langt har ektemannen og barna hatt oppholdstillatelse i familieinnvandring med Tax. Nå som hun har fått avslag, mister også resten av familien oppholdstillatelsen.

– Det blir et sjokk. Begge barna mine er født i Norge, de føler seg mer norske enn malagasi, men vi prøver å forklare barna at dette skal gå fint. Jeg har vist bilder av strender på Madagaskar og forelsått at vi skal ta en lang ferie der, sier Tax.

– Vil dere tilbake til Norge?

– Det er muligheter for å komme tilbake dersom jeg får meg en jobb som krever min masterutdanning. Selvsagt, det vil nok være det beste for barna, men det er for tidlig å si hvordan det blir i framtiden akkurat nå.

Den gamle gruvestien i Allmannajuvet er rassikret. Med gruvestien på plass er Allmannajuvet en komplett attraksjon.

© PÅL CHRISTENSEN

Sinkgruve er blitt en turistsuksess

SAUDA: Allmannajuvet gikk i balanse allerede første komplette driftsåret, opplyser Per Ritzler, pressekontakt for Nasjonale turistveger.

Tor Inge Jøssang

tor.inge.jossang@aftenbladet.no

Sinkgruvene i Allmannajuvet har vært det største satsingen på Nasjonal turistveg Ryfylke. Tre bygninger tegnet av den sveitsiske stjernearkitekten Peter Zumthor ble åpnet i 2016. Zumthors bygninger er inspirert av Allmannajuvets gruvehistorie som pågikk fra 1881 til 1899, og er en hyllest til arbeiderne som sleit seg gjennom fjellet for å utvinne sink. Det arkitektoniske verket har fått stor internasjonal oppmerksomhet.

I 2018 ble galleriet, kafeen og toalettet supplert med en sti langs Storelva frem til gruveåpningene. Den 800 meter lange restaurert med nye bruer og i den bratte fjellskråningen langs stien er det utført et omfattende sikringsarbeid mot steinsprang. Stien og gruvene kunne fra og med sesongen 2018 tas i bruk til turer for publikum ifølge med guide. Ved gruveåpningen får de som skal inn i gruvene utdelt hjelmer og lykter som oppbevares i ei bu også tegnet av Zumthor.

15.800 besøkende

Sauda Ferie og Fritid arrangerer guidede turer tre ganger om dagen fra midten av juni til ut august. I sesongen 2018 gikk nær 2000 personer opp til gruvene, fordelt på 200 turer. Besøket i kafeen var i samme periode på over 15.800 personer. Dermed gikk driften i Allmannajuvet i balanse allerede første året med gruvestien åpen.

– Kombinasjonen av Zumthors arkitektur, landskapet og gruvehistorien har gitt området et nytt og spennende reiseprodukt og økt besøk, heter det i årsmeldingen fra Nasjonale turistveger.

er en del av det som markedsføres som arkitektturen i Ryfylke. Den består ellers av Høse bro på Sand (arkitekt RintalaEggertsson) Energihotellet på Nesflaten (Geir Grung), med nybygg (LieØyen), sinkgruvene i Allmannajuvet (Peter Zumthor). Sauda med unik industrihistorie rundt smelteverket, samt Åbøyaen, Sauda Klubb og Folkets Hus (Gustav Helland). Svandalsfossen (Helge Schelderup i samarbeid med Haga & Grov. Kaibyggjet på Ropeid (Jensen & Skodvin).

40 infotavler

I 2019 jobbes det med ny rasteplass i Høllesli ved Lysefjorden, samt Refnessanden og Borestranda på Jæren. Nå skal det plasseres ut 40 informasjonsavler på utvalgte stoppesteder langs de nasjonale turistvegene i Ryfylke og på Jæren. Dette er et samarbeid med kommuner og reiselivsaktører. Et tilsvarende tavleprosjekt ble gjennomført i Hardanger 2014.

Nasjonal turistveg Ryfylke er 260 km lang og involverer de fem kommunene Sauda Strand, Suldal, Hjelmeland og Forsand i tavleprosjektet. Nasjonal turistveg Jæren er 41 km lang og involverer kommunene Hå og Klepp. Informasjonstavlene skal gi de reisende oversikt over severdigheter og aktiviteter i området, samt informasjon om attraksjoner langs Nasjonale turistveger. Det vil også bli satt opp noen mindre tematavler som kan fortelle interessante historier, for eksempel om historiske hendelser og bygninger eller segner og naturfenomener.

For øvrig jobbes det med idéskisser. For Jæren gjelder det Hårr, Brusanden og Madland hamn. I Ryfylke jobbes det med Helganeset, Kvelven, Hylsskaret og Flesefossen.

marknews.com/AFTENBLADET 2018, FSL